

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 1. september 2015
Kontor: Sikkerheds- og Forebyg-
gelseskontoret
Sagsbeh: Rasmus Krøgh Pedersen
Sagsnr.: 2015-0030-3625
Dok.: 1673632

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 23 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. juli 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pind

/

Rikke-Louise Ørum Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 23 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Under henvisning til artiklen ”I Danmark får ”krigere” fra Islamisk Stat psykologhjælp – i Norge gør man noget helt andet”, bragt i Den Korte Avis den 18. maj, vil ministeren da overveje at lade sig inspirere af Norge og den norske straffelovs § 147, således det gøres strafbart at deltage i såvel væbnet kamp men også i nødhjælpsarbejde for en terrororganisation?”

Svar:

1. Regeringen vil aktivt arbejde for at stække ekstremistiske kræfter, som forsøger at undergrave det danske demokrati og de danske værdier. De personer, som har rejst og rejser fra Danmark for at deltage i den væbnede konflikt i Syrien og Irak mod danske og allierede interesser, udgør en særlig trussel mod Danmarks sikkerhed, og det er regeringens utvetydige holdning, at disse personer i videst muligt omfang skal mødes med retlige konsekvenser, når de vender hjem.

Derfor har jeg nedsat en særlig indsatsgruppe bestående af Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Københavns Politi, Statsadvokaten i København og Politiets Efterretningstjeneste. Indsatsgruppen skal sikre de bedst mulige rammer for indsatsen over for personer, som gennem deltagelse i den væbnede konflikt i Syrien og Irak udgør en trussel mod Danmark.

2. Den artikel, der omtales i spørgsmålet, omhandler en dom afsagt af byretten i Oslo den 8. maj 2015, hvor tre personer blev idømt fængselsstraffe for overtrædelse af § 147 d i den norske straffelov ved aktivt at have taget del i kampe i Syrien for Islamisk Stat i Irak og Levanten (ISIL).

Justitsministeriet har på den baggrund lagt til grund, at der med spørgsmålet sigtes til bestemmelsen i § 147 d i den norske straffelov.

Efter denne bestemmelse straffes med fængsel indtil 6 år den, der danner, deltager i, rekrutterer medlemmer til eller yder økonomisk eller anden materiel støtte til en terrororganisation, når organisationen har taget skridt til at realisere sit formål med ulovlige midler. Bestemmelsen trådte i kraft den 21. juni 2013.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen i § 147 d (proposisjon 131 L af 7. maj 2013), at bestemmelsen supplerer eksisterende bestemmelser i

den norske straffelov, som retter sig mod den, der begår eller planlægger at begå en terrorhandling.

Justitsministeriet har – bortset fra medieomtale af byretten i Oslos dom af 8. maj 2015 – ikke kendskab til, hvordan bestemmelsen i § 147 d fortolkes i praksis. Ifølge medieomtale er der ikke tidligere sket domfældelse efter bestemmelsen i § 147 d, og ifølge medieomtale blev to af de domfældte dømt for at have kæmpet med våben for ISIL, mens den tredje blev dømt for at have købt udstyr til brug for en person, som blev dræbt i Syrien. Det er imidlertid ikke muligt på baggrund af den konkrete sag at udlede, i hvilket omfang bestemmelsen f.eks. kriminaliserer udførelse af nødhjælpsarbejde for en terrororganisation.

3. Deltagelse i væbnede konflikter i udlandet er ikke generelt kriminaliseret i dansk ret, men kan efter omstændighederne være en overtrædelse eller forsøg på overtrædelse af bestemmelser i straffeloven.

Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis en person har begået eller forsøgt at begå terrorisme (straffelovens § 114), har ydet eller forsøgt at yde økonomisk støtte til en terrororganisation (§ 114 b), har ladet sig træne eller forsøgt at lade sig træne til at begå terrorhandlinger (§ 114 d, stk. 3) eller på anden måde har fremmet eller forsøgt at fremme virksomheden for en terrororganisation (§ 114 e).

Det bemærkes i tilknytning hertil, at hvis en person udfører nødhjælpsarbejde for en terrororganisation, vil dette efter omstændighederne indebære en overtrædelse af straffelovens § 114 e.

Der er således også i den danske straffelov bestemmelser, der – ligesom den norske straffelovens § 147 d – kriminaliserer handlinger, der sigter til at danne eller opretholde en terrororganisation.

Endvidere kriminaliserer straffelovens § 102 den, som under krig eller besættelse yder fjenden bistand ved råd eller dåd eller til fremme af fjendtlig interesse svækker den danske stats eller dens forbundsfælles kampdygtighed.

Hertil kommer, at f.eks. vold eller drab, der begås som led i kamphandlinger, efter omstændighederne vil kunne straffes efter de almindelige bestemmelser herom i straffeloven. Det forudsætter dog, at de pågældende

voldshandlinger eller drab ikke kan anses for lovlige kamphandlinger i en international væbnet konflikt (dvs. en konflikt mellem to eller flere stater). Som anført ovenfor har Justitsministeriet ikke noget nærmere kendskab til, hvordan bestemmelsen i § 147 d i den norske straffelov fortolkes i praksis, herunder om bestemmelsen har et bredere anvendelsesområde end de omtalte bestemmelser i den danske straffelov.

4. Straffelovrådet er ved kommissorium af 8. oktober 2014 bl.a. blevet bedt om at vurdere, om de gældende regler i straffeloven udgør et tilstrækkeligt værn i forhold til at modvirke deltagelse i og hvervning til væbnede konflikter i udlandet, samt foreslå eventuelle strafferetlige tiltag, som kan styrke indsatsen på området.

Straffelovrådet afgav i maj 2015 en deludtalelse om den del af kommissoriet, som angår deltagelse i og hvervning til væbnede konflikter i udlandet, i hvilke den danske stat er part (betænkning nr. 1556/2015). Denne deludtalelse blev den 27. maj 2015 sendt til Folketingets Retsudvalg samt sendt i høring med frist for høringssvar den 30. juni 2015.

Regeringen forventer i det kommende efterår at fremsætte et lovforslag med henblik på at følge op på betænkningen.

Det bemærkes endvidere, at Straffelovrådet forventes at afslutte arbejdet med de øvrige dele af kommissoriet af 8. oktober 2014 i begyndelsen af 2016.